

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบหลายมิติ

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขอบเขตกลุ่มเป้าหมายการในการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัย ได้แก่ นายสมหมาย ชุมพล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม
2. กลุ่มร่วมวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง จำนวน 8 คน ประกอบด้วย
  - 2.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
  - 2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน
  - 2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
  - 2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
  - 2.5 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
  - 2.6 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ จำนวน 1 คน
  - 2.7 กรรมการที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน

ขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการประชุมสัมมนา ภายใต้กรอบแนวคิดตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง มีรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์การประชุม ขอบเขตและเนื้อหาการประชุม กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการประชุม กำหนดเวลา สถานที่ และการออกหนังสือเชิญมาประชุม ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 การออกหนังสือเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง จำนวน 8 คน เพื่อร่วมประชุม ในวันที่ 3 กันยายน 2550

1.2 เตรียมเอกสาร เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ในวันที่ 3 กันยายน 2550

1.3 เตรียมสถานที่ที่ใช้ในการประชุม ในวันที่ 4 กันยายน 2550

2. การปฏิบัติการเป็นขั้นตอนผู้วิจัยได้จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางแก้ไข ปัญหา การปฏิบัติงานร่วมกัน ในวันที่ 5 กันยายน 2550 เป็นเวลา 1 วัน มีรายละเอียดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

บันทึกรายละเอียดการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านหนองแวง

วันที่ 5 กันยายน 2550

สถานที่ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

ผู้วิจัยร่วมกับคณะครู – อาจารย์ในโรงเรียนได้จัดเตรียมสถานที่สำหรับการประชุม
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง เวลาประมาณ 08.30 น.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวงได้เดินทางมาถึงห้องประชุม

โรงเรียนบ้านหนองแวง นอกจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมประชุมแล้ว

ผู้วิจัยยังได้เชิญผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงยืนเข้าร่วม

ประชุมด้วย เวลาประมาณ 09.00 น. ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนได้กล่าวต้อนรับและ

กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเชิญคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาประชุม หลังจากนั้น

ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กล่าวเปิดการประชุมและได้แจ้งระเบียบวาระ

การประชุมให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ ในประเด็นต่อไปนี้

1. การประเมินผลประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
ครั้งที่ 2 (1 ตุลาคม 2550) ที่ประชุมเห็นชอบตามผลการประเมินของโรงเรียน
2. การประเมินโรงเรียน นักเรียนคุณธรรม จริยธรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา
เชียงยืน เพื่อเป็นตัวแทนเข้าประกวดในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. การทดสอบสมรรถภาพการอ่านออกเขียนได้ครั้งที่ 2 ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในวันที่ 18 กันยายน 2550
4. การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2550 ของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งใช้คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบในการประเมิน ในวันที่ 17 – 24 กันยายน 2550
5. การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อเป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ให้มีความรู้ ความ
เข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัย
โดย นายสมหมาย ชุมพล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง ร่วมกับคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ทุกคน

6. ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง ที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและสรุปปัญหาการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพราะไม่มีความรู้ขาดความเข้าใจ แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียน
2. ขาดความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาและการกระจายอำนาจ
3. การสนับสนุนด้านงบประมาณในการเข้าร่วมประชุมมีจำนวนจำกัด
4. จำนวนครั้งในการเข้าร่วมประชุมมีจำนวนน้อย
5. ไม่มีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่
6. การหุ่เมเท เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาบางคน
7. การขาดประสบการณ์
8. การร่วมมือและการประสานงานกับโรงเรียน

7. แนวทางการการแก้ปัญหาและการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นแนวทางการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1. การให้ความรู้ การสร้างความเข้าใจโดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้
2. การเพิ่มประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยการไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ผู้วิจัยได้เสนอในที่ประชุมถึงวิธีการแก้ปัญหาและการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประชุมจึงได้มีมติให้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน เวลาประมาณ 15.00 น. ผู้วิจัยสรุปผลการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานคณะกรรมการได้ปิดการประชุมในเวลาประมาณ 15.30 น.

3. การสังเกตการณ์ (Observing) เป็นขั้นตอนที่ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำไปสะท้อนผลการปฏิบัติการในขั้นตอนต่อไป

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflecting) หลังจากที่มีการปฏิบัติการตามกระบวนการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กลยุทธ์การประชุม ผู้วิจัยจะ

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาสะท้อนผลการปฏิบัติงานว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้น หรือผลเป็นอย่างไร ได้ดำเนินการดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยและกลุ่มวิจัย

4.2 รวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

4.3 รวบรวมข้อมูลปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการในระบะที่ 1 ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่เป็นข้อมูล เพื่อที่จะนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตามจุดมุ่งหมายการวิจัยในระบะที่ 2 ต่อไป

ระบะที่ 2 การพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

ในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและ การประชุมสัมมนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด วิธีการและการวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 จัดทำรายละเอียดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการและกำหนดการ ดังนี้

โครงการ การประชุมเชิงปฏิบัติการการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุน กิจการของ โรงเรียนบ้าน
หนองแวง

แผนงาน การบริหารทั่วไป

ผู้รับผิดชอบโครงการ นายสมหมาย ชุมพล และคณะ

ลักษณะของโครงการ โครงการใหม่

ระยะเวลา กันยายน 2550

หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาใน
ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริงงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป มาตรา 40 กำหนดให้มี
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของ
สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็น
กรรมการและเลขานุการ สถานศึกษาขนาดเล็กมีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน สถานศึกษา
ขนาดใหญ่ จำนวน 15 คน

โรงเรียนบ้านหนองแวง เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา
เชียงยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปี
ที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 มีนักเรียน 61 คน ครูและบุคลากร
ทางการศึกษา 5 คน นักการภารโรง 1 คน ประชาชนในเขตบริการประกอบอาชีพทำนา
รับจ้างก่อสร้าง ยึดถือวัฒนธรรมประเพณี จารีตของชาวอีสานทั่วๆ ไป สภาพเศรษฐกิจต้อง
อาศัยด้านการเกษตรเป็นหลัก

ด้วยความเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองการปกครอง การกระจายอำนาจ การกระจาย
การบริการสาธารณะลงสู่ท้องถิ่น สภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ความเจริญก้าวหน้า
ของเทคโนโลยี การบริหารจัดการภายใต้การบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดีไม่เว้นแม้แต่ด้าน
การจัดการศึกษา เพื่อให้การพัฒนาด้านการศึกษาดำเนินการตามเป้าหมาย สนองต่อความ
ต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง สอดรับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา แต่จากการได้ร่วมประชุม พบปะพูดคุย และร่วมปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้รู้ข้อจำกัดในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ ดังนั้น เพื่อเป็นการร่วมคิดร่วมวางแผน และร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด จึงได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง ขึ้นมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
2. เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนำความรู้ความเข้าใจไปพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

เป้าหมาย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

วิธีดำเนินการ

1. เสนอโครงการ
2. อนุมัติโครงการ และติดต่อประสานงานกับวิทยากร
3. ดำเนินการตามโครงการ
4. ประเมินผลโครงการและสรุปรายงาน

งบประมาณ

จากแผนพัฒนาบุคลากร จำนวน 3,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

กันยายน 2550

เครื่องมือประเมินผลโครงการ

แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การพัฒนาด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแวง เป็นไปตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ได้กำหนดไว้

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

วันที่ 28 กันยายน 2550

08.30 - 09.00 น.

รายงานตัว

09.00 - 09.50 น.

พิธีเปิดการประชุม/บรรยายพิเศษ

09.50 - 10.45 น.

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

10.45 - 11.00 น.

พัก / รับประทานอาหารว่าง

11.00 - 12.00 น.

แนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

- ความเป็นมาและความสำคัญ

- บทบาทหน้าที่ และทิศทางการปฏิบัติพัฒนาการ
ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานในปัจจุบันและอนาคต

12.00 - 13.00 น.

พัก / รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 - 14.40 น.	แบ่งกลุ่มศึกษาถึงการพัฒนาการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง
14.40 - 14.50 น.	พัก / รับประทานอาหารว่าง
14.50 - 15.30 น.	นำเสนอผลงานที่เกิดจากการแบ่งกลุ่มศึกษา
15.30 - 16.00 น.	อภิปราย / ซักถาม / ตอบปัญหา
16.00 - 16.30 น.	พิธีปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 จัดทำรายละเอียดการศึกษาดูงานจากโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน อำเภอ
โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

กำหนดการศึกษาดูงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง
ณ โรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

วันที่ 8 ตุลาคม 2550

07.30 - 08.00 น.	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพร้อมกันที่โรงเรียน บ้านหนองแวง
08.00 - 10.00 น.	เดินทางไปสถานที่ศึกษาดูงาน / รายงานตัว
10.10 - 11.30 น.	ฟังบรรยายสรุป
11.30 - 12.00 น.	ศึกษาดูงาน
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00 น.	ศึกษาดูงาน
14.00 - 15.00 น.	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ โรงเรียนที่ศึกษาดูงาน
15.00 - 15.30 น.	การอภิปราย / ซักถาม / ตอบปัญหา
15.30 - 16.30 น.	การบรรยายสรุป

1.3 จัดทำรายละเอียดโครงการประชุมสัมมนาเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking)
การปฏิบัติการตามบทบาทหน้าที่ และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

โครงการ	การประชุมสัมมนาเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking) การปฏิบัติการตาม บทบาทหน้าที่ และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน
แผนงาน	การบริหารทั่วไป
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายสมหมาย ชุมพล และคณะ
ลักษณะของโครงการ	โครงการใหม่
ระยะเวลา	ตุลาคม 2550

หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล การบริหารงานทั่วไป มาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านหนองแวง มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษามาตลอด โดยเฉพาะเมื่อเดือนกันยายน 2550 ที่ผ่านมามีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีความรู้ความเข้าใจถึงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเองให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การพัฒนาด้านการศึกษาดำเนินการตามเป้าหมาย สอดคล้องต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง สอดรับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โรงเรียนบ้านหนองแวง จึงได้จัดทำโครงการจัดประชุมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการร่วมคิดร่วมวางแผน และจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขึ้นมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะครู ร่วมกันกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนและจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

เป้าหมาย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คณะครู 3 คน
กำหนดควิลักษณ์ เป้าหมาย พันธกิจ กิจกรรมในการพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการ

1. เสนอโครงการ
2. อนุมัติโครงการ และติดต่อประสานงานกับวิทยากร
3. ดำเนินการตามโครงการ
4. ประเมินผลโครงการและสรุปรายงาน

งบประมาณ

จากแผนพัฒนาบุคลากร จำนวน 500 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

พฤศจิกายน 2550

เครื่องมือประเมินผลโครงการ

แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

กำหนดการประชุมสัมมนาเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

วันที่ 26 ตุลาคม 2550

08.30 - 09.00 น.

รายงานตัว

09.00 - 09.50 น.

พิธีเปิดการประชุม/บรรยายพิเศษ

09.50 - 10.45 น.	แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน (วิทยากร)
10.45 - 11.00 น.	พัก / รับประทานอาหารว่าง
11.00 - 12.00 น.	ระดมความคิดเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจในการพัฒนาโรงเรียน (คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)
12.00 - 13.00 น.	พัก / รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.40 น.	ระดมความคิดเพื่อกำหนดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)
14.40 - 14.50 น.	พัก / รับประทานอาหารว่าง
14.50 - 15.30 น.	นำเสนอผลการระดมความคิดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน(คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)
15.30 - 16.00 น.	อภิปราย / ซักถาม / ตอบปัญหา (ผู้วิจัย)
16.00 - 16.30 น.	พิธีปิดการประชุมสัมมนา

2. ขั้นตอนการปฏิบัติการ

เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นวางแผน ผู้วิจัยได้เริ่มปฏิบัติในขั้นตอนการปฏิบัติการ ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ร่วมให้ข้อมูล จำนวน 11 คน ตามโครงการเพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เห็นความสำคัญและตระหนักในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ผู้วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา คือ นายคำคุณ คีสูรกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ ใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกพฤติกรรม และแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 28 กันยายน 2550 เป็นเวลา 1 วัน มีรายละเอียดตามบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

จากบันทึกรายละเอียดการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเขียงยืน จังหวัด
มหาสารคาม

ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

วันที่ 28 เดือนกันยายน พ.ศ. 2550

ผู้วิจัยคณะครู — อาจารย์ในโรงเรียน ได้จัดเตรียมสถานที่สำหรับการประชุมเชิง
ปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง จากนั้นเวลา
ประมาณ 08.00 น. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ทอยมายัง
ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยมีประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เดินทางมาถึงก่อนคนอื่น คณะกรรมการท่านอื่นก็เดินทางมาถึงในเวลาไล่เลี่ยกันพิธีกร
ดำเนินการประชุม ได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้านั่งประจำที่ห้องประชุม
ต่อมาเวลาประมาณ 08.30 น. ประธานในพิธีได้เดินทางมาถึงแล้วทำพิธีเปิดและบรรยายพิเศษ
เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 คณะวิทยากรได้แจกแบบทดสอบก่อน
การประชุมเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่ามีพื้น
ฐานความรู้มากน้อยเพียงใด จากนั้นเริ่มบรรยายให้ความรู้ตามตารางการประชุม ซึ่ง
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับฟังสิ่งที่วิทยากรบรรยายโดยบรรยากาศในการ
อบรมค่อนข้างดี เป็นกันเอง ในบางครั้งของการประชุม วิทยากรได้ให้โอกาสคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและสะท้อนความรู้สึกรต่อการจัดอบรมในครั้งนี้
นี้ จนเวลา 12.00 น. เป็นการพักรับประทานอาหารกลางวัน ซึ่งในขณะที่รับประทานอาหารก็
มีการพูดคุยสนทนาอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับแนวทางที่จะพัฒนาความร่วมมือจากชุมชนให้
มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ส่วน
ร่วมมากขึ้น

ภาคบ่าย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมกันประชุมเชิงปฏิบัติการ โดย
ในภาคบ่ายวิทยากรได้ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน มีการให้ทำกิจกรรม การกำหนด
วิสัยทัศน์ การจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน แผนกลยุทธ์ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ให้ความสนใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมมีการซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น “ ผมจะช่วยทางคณะ

ครูในโรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างไรครับ” จากนั้นได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แสดงความรู้สึกรู้สึกจากการได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการในวันนี้ “ผมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน แต่ยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร เมื่อโรงเรียนได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในวันนี้ ทำให้พวกผมรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น แต่ก่อนรู้แต่เพียงการมาร่วมประชุมกับโรงเรียนเท่านั้น” ก่อนปิดการอบรมมีการทำแบบทดสอบหลังการอบรม เพื่อเป็นการวัดความรู้ที่ได้จากการอบรม แล้วจึงทำพิธีปิดการอบรมเวลาประมาณ 16.30 น. ผู้วิจัยได้ร่วมพูดคุยสนทนากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งหลากหลาย เช่น “อินติมากที่ทางโรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้กับคณะพวกผมในวันนี้” “เมื่อพวกผมมีความรู้ความเข้าใจดีแล้วเมื่อทางโรงเรียนต้องการสนับสนุนสิ่งใด พวกผมก็คงช่วยแสดงความคิดเห็น เสนอแนวทางร่วมดำเนินการได้มากขึ้น แต่ก่อนไม่กล้าเพราะไม่คิดว่าเป็นหน้าที่ของผม” นอกจากนี้วิทยากรที่ให้การบรรยายยังได้ให้การสัมภาษณ์ว่า “ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความตั้งใจและให้ความร่วมมือกับวิทยากรเป็นอย่างดี การสอบถามผู้เข้าร่วมประชุม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง มีความรู้ ความเข้าใจ มีความภาคภูมิใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี” ผู้วิจัยยังได้ให้ข้อคิดเห็นจากการจัดประชุมในครั้งนี้ด้วยว่า “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีความสนใจ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน มีการสอบถามวิทยากรปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม ตรงต่อเวลา มีการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์” ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

สรุปสาระสำคัญ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพอใจต่อการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นอย่างมากและได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนบ้านหนองแวง และการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน

2.2 การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับประสบการณ์ในการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนและเป็นการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนที่ไปศึกษาดูงานด้วย ในการไปศึกษาดูงานในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานประเมินคุณภาพ และรับรองมาตรฐานการศึกษา (สมศ) รอบที่ 2 ได้ระดับดีมากทุกมาตรฐานและได้ระดับคุณภาพโรงเรียนสามดาวจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อีกด้วย ในการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกพฤติกรรม การไปศึกษาดูงานในวันที่ 8 ตุลาคม 2550 เป็นเวลา 1 วัน ตามบันทึกรายละเอียดการศึกษาดูงาน ดังนี้

การเดินทางไปศึกษาดูงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง คณะครูโรงเรียนบ้านหนองแวง รวมทั้งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงฮื่น จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ขึ้นรถพร้อมกันที่โรงเรียนเวลา 7.00 น. และเดินทางไปโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เวลา 10.30 น.

เมื่อเดินทางไปถึงโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแวง นายสมทรัพย์ ภูโสตา ได้ให้การต้อนรับและเชิญเข้าห้องประชุมของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแวง ได้กล่าวต้อนรับและแนะนำครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการมาศึกษาดูงานในครั้งนี้ และแนะนำผู้ร่วมศึกษาดูงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแวง ได้บรรยายการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน การดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าประสงค์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อโรงเรียน นักเรียนและชุมชน จนถึงเวลา 12.00 น. และพักรับประทานอาหารกลางวัน

ในเวลา 13.00 น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้ศึกษาดูงานในโรงเรียน ผลงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน

เวลา 14.00 น. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแวง นายสน เนื่องอาษา คณะกรรมการสถานศึกษาบ้านหนองแวง ได้สอบถามจึงได้รับคำตอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแวง

“..การทำงานของเราเมื่อก่อนก็ไม่ใช่แบบนี้ ไม่รู้จะทำงานตามหน้าที่ได้อย่างไร มีการ

ลองคิดลองดูมาเรื่อย ๆ แต่เมื่อพวกเราได้พบปะพูดคุยจากการประชุม ได้ปรึกษาหารือกัน บ่อย ๆ ก็เกิดแนวคิดและได้ดำเนินการกำหนดเป็นแนวทางดำเนินงานและได้ร่วมกันลงมือ ปฏิบัติงานมาเรื่อย ๆ” และคณะกรรมการคนอื่น ๆ ก็ให้ความสนใจในการซักถาม จนถึงเวลา 15.00 น. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ได้เปิดโอกาสในการซักถามปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมหรือการส่งเสริมสนับสนุนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มเติม “...การแก้ปัญหาเรื่องงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างไร...” (นายชาธิ จันโทรัตน์)

“...คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้การส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนอย่างไร...” (นายไพฑูรย์ นาคสวัสดิ์) “...การประชุมร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับ โรงเรียนปีละกี่ครั้ง...” (นางรัตนา น้อยอาจ) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ได้ ตอบข้อซักถาม “...ยินดีและภูมิใจมากที่ได้มีโอกาสให้การต้อนรับ และให้คำปรึกษาให้ คำแนะนำในการปฏิบัติงานในหน้าที่แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้าน เหล่าหนองแวง...” เวลา 15.30 น. จึงเดินทางกลับ

ในระหว่างการเดินทางกลับผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าอาวาสวัดบ้านหนองแวงและได้คำ ตอบว่า “...เขาทุ่มเทและเสียสละในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจริง ๆ ถ้าเราทำอย่างเขาได้ บ้าง การศึกษาของลูกหลานของเราคงจะดีมากขึ้นกว่านี้...” สัมภาษณ์นายประเวศ เนื่องอาษา ได้รับคำตอบว่า “...ผมมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้น ต่อไปคงทำหน้าที่ของตนได้ดีขึ้น...” เป็นต้น ถึงที่พักเวลา 18.30 น.

สรุปสาระสำคัญ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้รับความรู้ และประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน การซักถาม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ทำให้เข้าใจในการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้นทั้ง 4 ด้าน อย่างเห็นได้ชัด

2.3. การประชุมสัมมนาเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking) การปฏิบัติการ ตามบทบาทหน้าที่ และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม และผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน เป็นเวลา 1 วัน ที่โรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อเทียบเคียงแผนพัฒนาโรงเรียนจาก

แผนปฏิบัติการประจำปีที่ผ่านมา จากแผนพัฒนาจากโรงเรียนที่ไปศึกษาดูงานเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียน โดยมีผู้วิจัยได้เชิญนายเกษม แอบอิง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวงสวนกล้วย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มาเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนา ใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกพฤติกรรมในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดประชุมที่โรงเรียนบ้านหนองแวง ในวันที่ 26 ตุลาคม 2550 เป็นเวลา 1 วัน มีรายละเอียดตามบันทึกการประชุมสัมมนา ดังนี้

บันทึกรายละเอียดการประชุมสัมมนาเพื่อเทียบเคียง (Benchmarking) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม
ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง
วันที่ 26 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550

วันนี้ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง มาร่วมประชุมสัมมนาที่โรงเรียนเพื่อรับรู้แนวทางกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่โรงเรียน ทางคณะครูได้จัดเตรียมห้องประชุมและเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลด้านวิชาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา งบประมาณ ข้อมูลด้านบุคลากร และข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการมาถึงห้องประชุมตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารให้การต้อนรับ ทักทายเสวนาพูดคุยเหตุการณ์ต่าง ๆ ก่อนเข้าห้องประชุม เมื่อถึงเวลาประมาณ 09.10 น. ผู้วิจัยได้กล่าวแนะนำวิทยากร เชิญวิทยากรได้เปิดการประชุมสัมมนา “แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาและแนวทางการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไปให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง จนถึงเวลา ประมาณ 10.45 น. จึงให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้พักรับประทานอาหารว่าง จากนั้นในฐานะผู้บริหารได้พูดนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ข้อเสนอที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการและ

การศึกษาดูงานตามแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนที่ได้จากการประชุมครั้งที่แล้ว กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้ระดมความคิดเพื่อจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน โดยเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน เช่น

“...โรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านงบประมาณและสื่อการสอน ไปเห็นโรงเรียนอื่น ๆ อยากให้โรงเรียนของเราเป็นอย่างนั้นบ้าง..”

“...ผมมีความภูมิใจที่โรงเรียนได้สร้างประสบการณ์การทำงานที่มีผลต่อโรงเรียน ต่อนักเรียนจากการรับฟังวิทยากร การศึกษาดูงานและการร่วมพบปะพูดคุยกับคณะกรรมการแล้วทำให้มีแนวความคิดที่อยากพัฒนาโรงเรียนของเรามากขึ้น..”

“...ในช่วงฤดูแล้งโรงเรียนของเราจะมีปัญหาเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้มาก นักเรียนดื่มน้ำไม่สะอาดมีผลต่อสุขภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการเกษตรของโรงเรียน ไม่ได้ผล การจัดโครงการอาหารกลางวัน ถึงแม้ทางโรงเรียนจะได้ขุดเจาะบ่อบาดาลแล้วแต่ก็ยังแก้ปัญหาไม่ได้ เราน่าจะหางบประมาณมาขุดเจาะบ่อบาดาลใหม่ให้ลึกกว่าเดิม หรือจัดทำที่กักเก็บน้ำให้เพียงพอ...”

เวลา 12.00 พักรับประทานอาหาร และดำเนินการระดมความคิดเห็นในภาคบ่าย ซึ่งคณะกรรมการได้ร่วมอภิปราย เช่น

“...โรงเรียนของเราไม่มีสถานที่ในการสักการะ หรือเคารพบูชาประจำโรงเรียน เราน่าจะจัดสร้างพระพุทธรูปประจำโรงเรียนเพื่อเป็นที่ฝึกหัดนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม...”

“...ผมเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงยืน ถ้าหากงบประมาณที่พอจะขอรับการสนับสนุนได้ก็จะแจ้งข่าวให้กับโรงเรียนได้จัดส่งโครงการเพื่อรับการอนุมัติงบประมาณ...”

“...คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนในครั้งนี้อย่างมาก ทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนหลายกิจกรรม...”

จากนั้นที่ประชุมได้ร่วมอภิปรายและเสนอแนะ ให้ความเห็นในโครงการและกิจกรรมที่จะพัฒนาโรงเรียน เมื่อได้เป็นที่สรุปแล้วผู้วิจัยได้สรุปเป็นโครงการต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2551 จัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

นอกจากนั้นคณะกรรมการจึงได้เลือกโครงการที่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ โครงการจัดสร้างพระพุทธรูปประจำโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นที่เคารพบูชาของครูและนักเรียนตลอดจนชาวบ้านทั่วไป ได้ดำเนินการตามโครงการในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550

สรุปสาระสำคัญ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางและเสนอโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนทั้ง 4 ด้านคือด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับจากการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา สามารถจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2551 และจัดทำโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน 1 โครงการ คณะกรรมการทุกคนมีความภาคภูมิใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในครั้งนี้

โครงการ	จัดสร้างพระพุทธรูปประจำโรงเรียน
แผนงาน	การบริหารทั่วไป
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายพีระ สุทธิทาที
ลักษณะของโครงการ	โครงการใหม่
ระยะเวลา	7 พฤศจิกายน 2550

หลักการและเหตุผล

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนต้องอาศัยกระบวนการ และกิจกรรมแล้วสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ก็เป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะเป็นปัจจัยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ปัจจุบันแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนมีจำนวนจำกัดทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง ได้มีความเห็นในการสร้างพระพุทธรูปประจำโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นที่เคารพบูชาของครู นักเรียนและชาวบ้านทั่วไป จึงได้จัดทำโครงการสร้างพระพุทธรูปประจำโรงเรียนขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดสร้างพระประจำโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และการฝึกฝนด้านคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
2. เพื่อเป็นสถานที่เคารพสักการะบูชาของคณะครู นักเรียนและชาวบ้าน

เป้าหมาย

โรงเรียนมีพระประจำโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกฝนคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
วิธีดำเนินการ

1. จัดทำโครงการและเสนอโครงการต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. จัดหางบประมาณในการก่อสร้างฐานพระพุทธรูป ติดต่อประสานงานกับโรงงาน

หล่อพระ

3. ดำเนินการตาม โครงการ
4. ประเมินผลโครงการและสรุปรายงาน

งบประมาณ

งบประมาณในการก่อสร้างฐานพระ จำนวน 7,000 บาท
งบประมาณ องค์พระพุทธรูป จำนวน 50,000 บาท

ระยะเวลาดำเนินการ

7 พฤศจิกายน 2550

การประเมินผลโครงการ

การสังเกต การสัมภาษณ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนกับชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น
2. นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ชัยชนะการสังเกตการณ์

ผู้วิจัย ได้สังเกตการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
บ้านหนองแวง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการ
ประชุมสัมมนา ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์
แบบทดสอบและบันทึกรายละเอียดการประชุมเชิงปฏิบัติการในขณะที่ได้มีการประชุม
เชิงปฏิบัติการ ที่โรงเรียนบ้านหนองแวง ในวันที่ 28 กันยายน 2550

3.2 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์
และบันทึกรายละเอียดการศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้านเหล่าหนองแคน ในวันที่ 8 ตุลาคม 2550

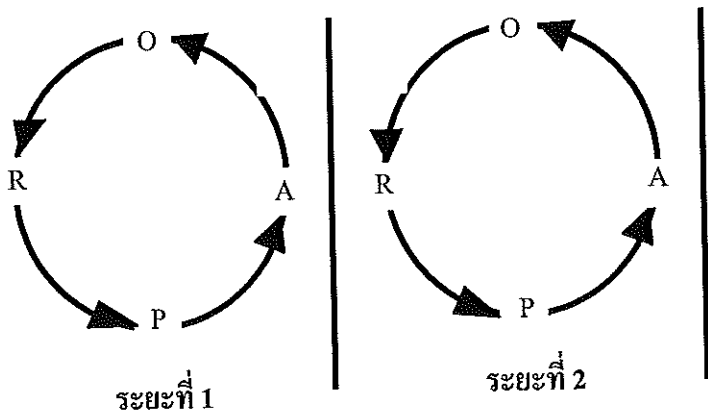
3.3 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์
และบันทึกรายละเอียดการประชุมสัมมนา ที่โรงเรียนบ้านหนองแวง จำนวน 1 ครั้งใน
วันที่ 26 ตุลาคม 2550

3.4 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ การจัดทำโครงการจัดสร้าง
พระพุทธรูปประจำโรงเรียน จำนวน 1 ครั้ง

4. ขั้นตอนสะท้อนผล (Reflecting)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท คือ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบ
สัมภาษณ์ แบบทดสอบ และบันทึกรายละเอียด ที่ได้จากการปฏิบัติตามขั้นการปฏิบัติการ ใน
แต่ละกิจกรรมมาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผู้ร่วมวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

จากกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่ได้กล่าวมาแล้วสามารถสรุปได้เป็นแผนภาพ
การปฏิบัติการวิจัยได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 7 ระยะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จำแนกตามลักษณะของวิธีการและข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมมี 4 ประเภท ดังนี้คือ

1. แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยในการปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละระยะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็น ของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย เพื่อต้องการทราบแนวความคิดต่าง ๆ ว่าเป็นไปในลักษณะใด หลังจากที่มีการดำเนินการตามระยะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3. แบบบันทึกการประชุม ใช้ในการบันทึกการประชุมที่เป็นแนวคิด ข้อคิดเห็น และข้อสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

4. แบบทดสอบ ใช้ทดสอบผู้ร่วมเป้าหมายการวิจัยก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรม

1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและตำราที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน

1.2 กำหนดขอบข่ายของสิ่งที่ต้องการสังเกตในแต่ละครั้งแล้วกำหนดแบบโครงสร้างของแบบสังเกตให้ครอบคลุมข้อมูลสิ่งที่ต้องการ

1.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

1.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ คือนายสมปอง โพธิ์บัณฑิต ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองบุญชู และนางบุษกาภรณ์ ภูสินแก่น ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านท่ากระเสริม พิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมว่าครอบคลุมประเด็นที่จะสังเกตหรือไม่

1.5 นำแบบสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา
เสนอแนะ

1.6 จัดพิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับ
สะท้อนผลการปฏิบัติงานต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและตำราที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของ โรงเรียน

2.2 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนด

2.4 เสนอแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
นายสมปอง โพธิบัณฑิต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบุญชู และนางบุษกาณูจน์
อุสินแก่น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ากระเสริม พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของข้อ
คำถามที่จะสัมภาษณ์ว่าครอบคลุมเหมาะสมหรือไม่

2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์เสนอแนะ

2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับ
สะท้อนผลการปฏิบัติงานต่อไป

3. แบบบันทึกการประชุม

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและตำราที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของ โรงเรียน

3.2 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการบันทึกประชุม

3.3 ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการประชุม

3.4 นำเสนอแบบบันทึกการประชุมที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและ
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมครอบคลุมเหมาะสมหรือไม่

3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ

3.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกการประชุมฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
สำหรับสะท้อนผลการปฏิบัติงานต่อไป

4. แบบทดสอบ

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ และเอกสารที่
เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการ

ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน

4.2 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4.3 นำแบบทดสอบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญคือนายสมปอง

โพธิ์บัญญัติ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบุญชู และนางบุษกาญณี ดุสินแก่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่ากระเสริม พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมครอบคลุมเหมาะสมของข้อคำถามและเนื้อหาความรู้ที่จะวัด

4.4 ปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ

4.5 นำแบบทดสอบไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ทดสอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสะท้อนผลการปฏิบัติงานต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยได้ทำการจัดรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 9 คน ในปีการศึกษา 2550 ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2550 - พฤศจิกายน 2550 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการดังนี้

ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรม สัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็น และทดสอบความรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งก่อนและหลังอบรมเชิงปฏิบัติการ และบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ในระหว่างที่มีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการที่วางไว้ โดยใช้เครื่องมือ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุมและแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย นำข้อมูลจากเครื่องมือประเภทต่าง ๆ คือ แบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์ความรู้สึกนึกคิด มาวิเคราะห์ ประมวลผล โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียน

2. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนา

3. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กิจกรรมที่เกิดจากการพัฒนาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมสนับสนุนกิจการของโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนา

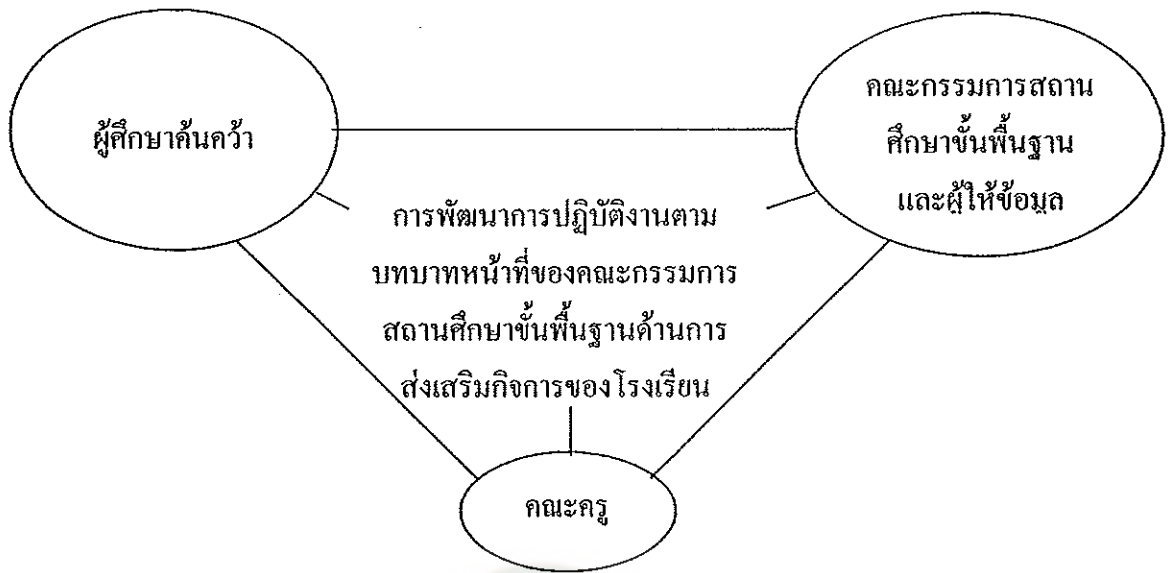
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินงานการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ แจกแจงผลการดำเนินการศึกษาค้นคว้าที่ค้นพบมาสรุปผลเป็นแนวทางหรือวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง หรือพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม มาวิเคราะห์เพื่อประเมินสิ่งใดที่ได้ผลดี มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบหลายมิติ

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม และแบบทดสอบ มาตรวจสอบความเที่ยงตรง และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันในประเด็นใด โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลโดยวิธีสามเส้า Triangulation (Elliott, 1991 : 45) ซึ่งรวบรวมเป็นระยะ ๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลและคณะครูในโรงเรียน สามารถเขียนแผนภาพการตรวจสอบข้อมูล (Data Validation)

ได้ดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 การตรวจสอบข้อมูลโดยวิธีสามเส้า Triangulation (Elliott, 1991)